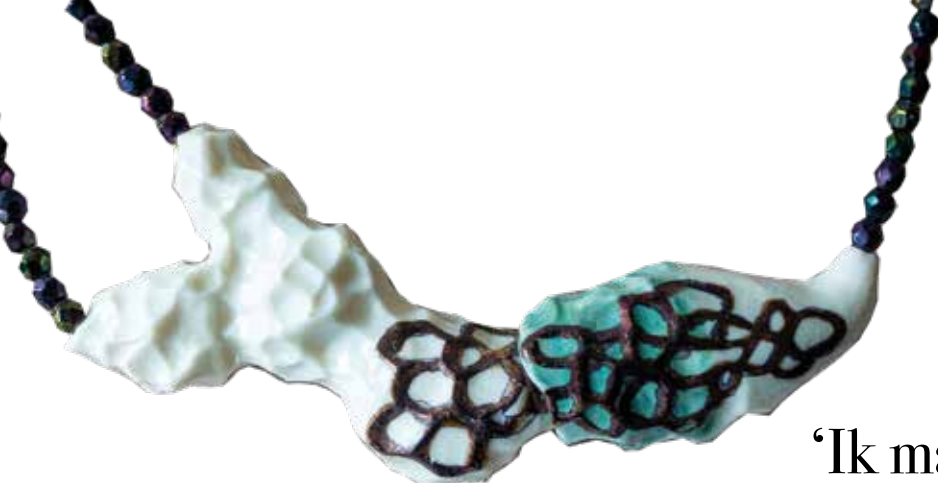

HRLM EN KUNSTLIJN OP BEZOEK
IN HET ATELIER VAN...

JEANET GEM

Organische vormen gemaakt van gemengde materialen. Monumentaal en ook fragiel. Porselein, kunststof, zilver en goud spelen de hoofdrol in de sieraden van Jeanet Gem.

‘Ik maak intrigerende draagbare objecten’

De kettingen, ringen en oorbellen die Jeanet maakt zijn opvallend, kleurrijk en speels. Unieke kunstwerken niet voor aan de muur, maar ‘wearable works of art’, zoals zij zelf zegt. Jeanet woont aan de binnentuin van de Ripperda Kazerne in Haarlem-Noord. Samen met haar man bewoont ze een ruim appartement ingericht met moderne meubelen en kunst. Ze heeft haar atelier aan huis met uitzicht op het monumentale gebouw. In vitrines, kasten en op planken aan de wand liggen en hangen sieraden. Onder de werktafel staan mallen in verschillende maten, het gereedschap ligt keurig naast elkaar in het opgeruimde atelier. Jeanet schenkt thee en wijst naar buiten. “De Ripperda Kazerne aan de overkant werkt inspirerend, het is een fantastisch uitzicht. Ik zie een stramien in de gevel, maar ook kleine wijzigingen, de architectuur heeft iets organisch. Mijn sieraden zijn ook organisch van vorm, speels en met een knipoog naar gangbare vormen in de sieradenwereld. Daar hou ik van. Ik kijk altijd en overal mijn ogen uit, gefascineerd door vorm. Door jarenlange scholing, reizen en museumbezoek heb ik een geoefend oog ontwikkeld voor ruimtelijke vormen in design, architectuur, vormgeving en beeldhouwkunst.”

De kunstenaar pakt een robuuste ketting van een buste. Het sieraad is monumentaal, maar haar concept kan ook fragiel zijn. Ze laat meer objecten zien, in alle sieraden zit beweging en verandering. Jeanet hangt een ketting om met vormen die je zou kunnen vergelijken met zeewier: “Kunst en ook de natuur inspireert me. Bijvoorbeeld blaadjes om een bloemknop, er zijn nooit twee hetzelfde. Allemaal verschillend en toch één geheel, daar streef ik naar in mijn sieraden. Ik fiets en kajak graag en zie voortdurend verandering in de natuur. Het is geen dag hetzelfde, die metamorfoses vind ik bijzonder. De natuur is in balans of het nu winter of zomer is; steeds anders, maar het klopt altijd. Dat wil ik ook in mijn objecten.”

SCHUIVEN EN PUZZELEN

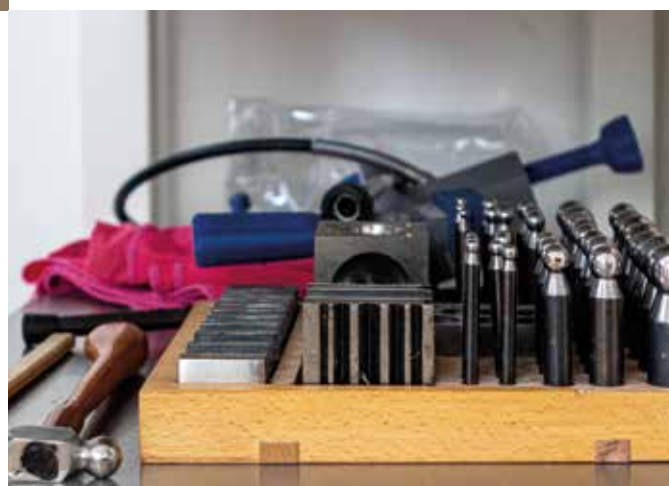
Als Jeanet aan de slag gaat, blijft er weinig over van haar opgeruimde atelier. Ze bepaalt eerst de vorm en legt vervolgens verschillende materialen op haar werkblad. Dan begint het schuiven en puzzelen. “Ik kijk hoe ik het mooi vind. Als het niet bevalt wat ik bedacht heb, zoek ik er een ander materiaal bij. Ik denk altijd in combinaties van materialen. Porselein met kunststof en zilverdraad bijvoorbeeld en maak daar een geheel van.” Ze neemt twee ringen uit een vitrine. Eentje met de onderkant van zilver en de ander van goud met daarop een porseleinen plaatje in kunststof. “Ik heb ringen helemaal van porselein gemaakt. Erg mooi van vorm, maar ook kwetsbaar en daardoor eng om te dragen. Door het porselein te combineren met kunststof gaan ze minder snel stuk en vind ik ze tegelijk interessanter. Het combineren van materialen, maar ook de combinatie van massief en teer is boeiend. Een sieraad moet wel in evenwicht zijn en eenheid hebben. Mijn sieraden zijn intrigerende objecten waar spanning in zit. Die spanning is belangrijk voor mij en ontstaat tijdens het maken. Ik begin naar aanleiding van een concept, maar gaandeweg veranderen er dingen. Ik ben continu aan het passen en uitproberen, het eindresultaat moet kloppen en dat bepaal ik op gevoel.”

‘Iedereen kan mijn sieraden dragen, ik maak geen sieraden voor de grote massa’

‘Ik ben niet uniek, maar denk wel dat ik iets heb toe te voegen’

MET TANDENSTOKERS PRIEGELEN

De kunstenaar houdt van niet helemaal perfect afgewerkte vormen. Het handwerk en ook de materialen moeten zichtbaar blijven, dat vindt ze het mooist. “Materiaalkennis is ontzettend belangrijk, weten hoe het reageert. Ik hou van ambachtelijk werken, het is vaak heel precies werk. Soms zit ik met een dikke bril op met tandenstokertjes te priegelen.” Jeanet is niet geïnteresseerd in het maken van kunstobjecten voor aan de muur. Ze is te praktisch ingesteld om sieraden te maken alleen bedoeld om naar te kijken. “Mijn slogan is: ‘wearable works of art’, een sieraad moet je kunnen dragen. Ze moeten niet te veel in de weg zitten, te zwaar of te lang zijn. Met mijn sieraden hoef je niet stillletjes op een stoel te zitten.”

HUMOR EN LICHTVOETIGHEID

Om haar hals draagt ze een ketting met kleine vogelpootjes van porselein. Op het eerste oog lijken het abstracte vormen. “Het hoeft allemaal niet zo serieus en zwaar, mijn objecten zijn ook lichtvoetig en speels. Mijn werk heeft iets cartoonesk. Het leuke van een cartoon is, dat het de essentie zo duidelijk weergeeft.” Ze toont een oorbel, een stekertje met daaronder een ronde vorm. “Dit is de oervorm van een oorbel. Het is hoe een kind een oorbel zou tekenen, die onbevanging heb ik ook in mijn sieraden.” Op haar werktafel ligt een ketting met daaraan een ovale bol van porselein. Daarop staat een vogeltje afgebeeld. Als pootjes hangen er twee stukjes bloedkoraal onder. Ze laat nog een voorbeeld zien: een ketting waar drie eieren van porselein aan hangen met een heel klein vogeltje erbij. “Deze vind ik zelf erg grappig. Het is subtiele humor, niet overduidelijk. Mensen zien de grap vaak niet meteen, maar als ze hem doorhebben krijgen ze een glimlach op hun gezicht. Het zijn sieraden met een kwinkslag, humor is voor mij heel belangrijk.”

Jeanet opent onder haar werkblad lades met gouddraad, parels, edelstenen en kralen. Sommige verpakkingen zijn nog ongeopend. Ze koopt haar materiaal in winkels of bestelt ze via websites. Vaak loopt ze er spontaan tegenaan. “Als je al jaren sieraden maakt zoals ik, heb je uiteindelijk een verzameling aan materiaal. Er zitten kralen bij die ik al tien jaar in huis heb en nu pas kan gebruiken.” Ze trekt nog een la open met uitprobeersels, veel afgebakken porselein uit dezelfde mal. “Een aantal is mislukt, bijvoorbeeld doordat ze aan de ovenplaat blijven hangen. Het bakproces blijft spannend.”

NIEUW AVONTUUR

Aan de wand hangt een houten beeldenkastje uit een kerk met van binnen nog de origineel lavendelblauwe verf. Door het glas is een forse ketting te zien. Een mooi contrast tussen klassiek en modern. Jeanet opent het deurtje en pakt het object van grote witte porseleinen vormen en blauwe viltten balletjes van de buste. “Deze ga ik weer uit elkaar halen. Ik ben er niet tevreden over. Door het gewicht van de porseleinen vormen worden de viltten balletjes samengeknepen en ontstaan op andere plekken openingen op de draad. Ik bewaar het concept, maar ga het anders uitvoeren zodat het niet meer kan schuiven. Alles wat ik maak verschilt van elkaar. Bij elk object is het weer zoeken en het avontuur aangaan. Ik draai nooit productie.” De sieradenmaker is bezig met een nieuwe serie oorbellen. Ze moeten nog gebakken worden en lijken een beetje op Italiaanse pastavormpjes. “Dat heb ik niet van tevoren bedacht, maar het is wel leuk. Als een sieraad voor

mijn gevoel klopt, dan is het klaar. Dat proces kan heel snel gaan, maar ook tergend langzaam. Ondanks al mijn ervaring gebeurt het nog steeds dat bepaalde combinaties niet werken. Er is zoveel variatie mogelijk, het houdt nooit op. Ik kan gelukkig nog oneindig sieraden maken.”

ONDERDEEL VAN DE GESCHIEDENIS

Aan sieraden uit de oudheid kun je volgens Jeanet zien dat bepaalde elementen er al sinds mensenheugenis inzitten. Een schakel of een steen die ergens ingezet is bijvoorbeeld, dat komt steeds weer terug. Ook een oorbel gestoken door het oor is blijvend. “Fascinerend vind ik dat en het maakt mij tevens bescheiden. Ik ben maar een heel klein onderdeelje in die geschiedenis. Er hebben al zoveel mensen de meest fantastische sieraden gemaakt. Ik ben niet uniek, maar ik denk wel dat ik iets heb toe te voegen. Een spannende of intrigerende vorm, die we nog niet kennen. Ik voel keer op keer de ‘drive’ om die nieuwe objecten te maken. Mijn sieraden zijn voor iedereen draagbaar, hoe opvallend ze ook zijn. Het gaat om de klik tussen een sieraad en de persoon die het draagt. Ik ben zelf klein van stuk, en doe rustig een fors sieraad om, simpelweg omdat ik daarmee verbinding voel. Ik maak geen sieraden voor de grote massa, sommigen mensen spreekt het aan en anderen zullen er gillend voor wegllopen.” *

Jeanet Gem geeft een aantal zondagen in februari een ‘workshop’ in Galerie Année in Haarlem. Voor meer informatie zie: amstergem.nl